

zaupanje in vso ljubezen naroda. Velež v koraknjah angleških in francoskih čet v Bolgarijo je postalo njegovo stališče nevzdržljivo, postal bi bil jezik v svoji lastni deželi, v lastni prestolnici palači, ako bi ne bil pravočasno odstopil ter zapustil dežele. Dne 3. oktobra zvečer je izdal kralj Ferdinand oklep na narod, v katerem naznanja, da odstopi kot kralj in car bolgarski ter prepusti krono in prestol svojemu najstarejšemu sinu Borisu, ki se je nato proglasil za kralja in carja z imenom Boris III.

Novi bolgarski kralj je star 24 let in je pravoslavne vere, dočim je ostal njegov oče katoličan. Ob nastopu vlade je izdal kralj Boris III. oklep na narod, v katerem ga poziva, da ga podpira v teh težkih časih, v katerih se sedaj nahaja Bolgarija. Bivši kralj Ferdinand je že zapustil Bolgarijo in se podal na svoja ogrska posestva, kjer bo imel časa dovolj premišljevat svojo usodo in usodo Bolgarije, katero je tiral v to za Bolgarijo tako nesrečno svetovno vojno.

Nemci se poboljšali?

Nemški nacionalci so povabili krščanske socialce in nemške socialne demokrate v državnem zboru na posvetovanje, v katerem bi se naj sklenila skupna zveza nemških poslancev. Socialni demokrate so se sicer odzvali temu vabilu, a so dne 3. oktobra na skupnem sestanku stavili resolucijo, v kateri zastopniki nemškega delavstva priznavajo pravico samoodločbe slovanskih in drugih nenemških narodov Avstrije ter zahtevajo isto pravico tudi za nemški narod. Resolucija pravi, da priznavajo nemški delavci pravico slovanskih narodov, da ustanove lastne države. Izražajo nadalje pripravljenost, se pogajati z zastopniki češkega in jugoslovanskega naroda o preustrojitvi Avstrije v smislu svobodnih narodnih združenj. Nemški nacionalci, ki so do sedaj odrekli Slovanom, posebno nam Jugoslovanom, vsako pravico svobodnega razvoja in so nas smatrali za hlapce nemškega „Herrenvolka“, so pri svojem posvetovanju dne 3. t. m. že v bistvu sprejeli socialdemokratski predlog. Kaj je neki privedlo ohole in gospodstvaželjne Nemce do poboljšanja?

Spoznali so, da je ves svet proti njim! Samo odvisni Azijati in Madžari so še ostali njih zvesti zavezniki.

Zares. sreča je opoteča.

Slovani vstajamo, prišla je ura plačila. Kje ste sedaj vi vsi, ki ste nam Slovanom želeli in prerokovali pogin? Kje ste ovaduh, vohuni in vsi drugi hudobci s črnimi dušami, ki ste ob začetku vojne in tudi pozneje po nedolžnem ovajali Slovence in druge Slovane kot „veleizdajalce“ oblastinjam? Ljudje, s kosmato vestjo, ki ste pomagali goniti naše ljudi po nedolžnem v ječe, ki ste po krivem pričali in prisegali, ki ste noč in dan pisali laži, ki ste organizirali poubilne pobaline in jih hujskali nad nas, vi vsi ste se poskrili pred solncem prihajajoče slovanske svobode. Ko smo trpeli, ...

— ste se hudobno rogali, ste se nam posmehovali. In danes?

Schulverein, Südmarka, Volksrat in vi vsi, ki ste se trudili, da bi nas uničili, da bi zgradili od Spielfelda preko Slovenskih gor, mimo Maribora, Celja in Ljubljane vsenemški most do sinje Adrije, zaman je bilo vse vaše delo. Zaman ste poslali na stolpne protestantovski švabov gospodovati na lepo slovansko zemljo.

Danes vam lahko mi samozavestno zakličemo s esnikom:

Mi tu smo gospodarji,
In Bog in naši carji!

Državni zbor.

V seji državne zbornice dne 2. in 3. oktobra se je vršila razprava o vladni izjavi ministrskega predsednika Hussareka ter o mirovni predlogih poslancev, dr. Korošca, Staneka in Glombinskega. Čela razprava je bila zelo zanimiva in burna. Češki poslanec Stanek je pel Nemcem huđe levite. Med drugim je rekel tudi sledeče: Vsi narodi, ki ljubijo svobodo, so se združili proti Nemcem, katere čaka za služena kazen. Mi zahtevamo fronto treh slovanskih držav od Gdanskega preko Prage do Adrije. Ze vnaprej ugovarjamo zoper delno rešitev češko-slovanskega vprašanja in zahtevamo združenje vseh Čehov in Slovakov v Avstro-Ogrski v samostojno državo. Gleda zahtev Jugoslovanov po združenju v neodvisno državo soglašamo popolnoma z našimi jugoslov. brati. Edina pot, da pridemo do trajnega miru, je, da se sprejmejo Wilsonovi mirovni pogoji.

Načelnik Jugoslovanskega kluba, poslanec dr. Korošec, je med drugim izjavil, da se Jugoslovani prav lepo zahvaljujejo za vsako narodno samoupravo, marveč zahtevamo združenje vseh Jugoslovanov v neodvisno in samostojno državo. Hussarek prihaja z narodno samoupravo že veliko prepozno. Pred vojno bi bili Slovenci za isto hvaležni, a sedaj s petem letu svetovne vojne pa pravijo: Nikdar! — Hussarek je pokazal tudi nek okvir, v katerega misli spraviti jugoslovansko vprašanje, ni pa pokazal podobne, katero bi rad spravil v to okvir. Govornik je

nadalje ožigosal potovanje madžarskega grofa Tise za Hrvaško, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino. Njegovo potovanje je imelo namen, pridobiti te dežele za to, da bi se izrekle za pridruženje k Ogrski. Toda grof Tisa je imel smoto. Vse te dežele so se izrekle za združenje vseh Jugoslovanov v lastno, samostojno državo. Sklepnino se je dr. Korošec izjavil: Pri rešitvi jugoslovanskega vprašanja zaupamo na našo notranjo moč in silo ter upamo na pomoč naših sovarnih bratov Čehov in Poljakov.

Nemški krščanski socialci dr. Mataja je priznal načelo, da ne gre, ako bi oblasti hotelo združevati narode ter je pozival Nemce k popustljivosti. Slovanom je ponudil roko v spravo.

V imenu Poljakov je zahteval poslanec Tetmajer združenje vseh Poljakov, torej tudi onih v Nemčiji in v Avstriji v samostojno državo; isto je zahteval v imenu avstro-ogrskih Rumunov tudi rumunski poslanec Isopescu-Graul. Poslanec Spinčić je zahteval, naj se k mirovnim razgovorom, katere je predlagal naš zunanji minister grof Burian, pritegnejo tudi odposlanci raznih narodov naše države in je končno izjavil, da so Jugoslovani do grla siti Madžarov in Nemcev ter zahtevajo združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v samostojno državo, odklanjajo pa vsako ponujano samoupravo, ali spremembo ustave. Poljski socialni demokrat Daszynski je rekel, da je zgodovina avstrijskih vlad cela vrsta dejanj nezvestobe napram narodom. Baron Hussarek je bil član Stürkovega ministrstva, ki je izvršilo toliko zločinov s pomočjo § 14. Polom pruskega militarizma bo potegnil s seboj v prepač še mnoge druge, kot nadvladje Nemcev v Avstriji in Madžarov na Ogrskem. Konec mora biti raznarodanju in tlačanju nenemških in nemadžarskih narodov v naši državi.

Nemški socialni demokrat dr. Adler je rekel, da nam je pred vsem treba iskati poti do miru, do katerega pa stara Avstrija ne bo prišla, ako ne napravimo reda v notranjosti in zadosti zahtevam raznih narodov.

Češki poslanec Klofač je rekel, da so Slovani naše države vselej zahtevali, da se zadosti njihovim narodnim težnjam, toda bili so vsled tega proglašeni za veleizdajalce. Naša Avstrija mora v petem letu vojne doživeti, da se dviga na pol ubita Srbija ter da četverosporazum ustvarja novo zvezo balkanskih

Nemška vera v surovo silo je poražena, to so začeli uvidevati že tudi v Nemčiji. Prusaštvo se sedaj kruto maščuje na vseh Nemcih, saj so Nemci zgradili svoje gospodstvo in svoje nasilje v dobri veri na to silo Prusaštvo in madžarstvo sta povzročitelja sedajne svetovne vojne in ta dva sta tudi odgovorna za vse huđe, kar je zadelo države in narode. Dokler bo med nami živel pruski in madžarski duh, je mir nemogoč. Vsi nenemški in nemadžarski narodi v naši državi ne zaupajo nobeni avstrijski in ogrski vladi.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se še vedno nadaljuje veleslovesna četverosporazumovih armad. Nemške čete se morajo umikati tudi na takozvani Hindenburgovi črti, s kateri se je vedno zatnjevalo, da je skrajno močno utrjena. Nemci so se umaknili v Belgiji, kjer so izpraznili cele vrste važnih mest in postojank, kot Ypern, Langemark, Hollebeke ter velevažno mesto Armentieres ob francosko belgijski meji. Umaknili so se tudi na črti St. Quentin Soissons. Važno železniško križišče St. Quentin je padlo v angleško francosko oblast. Tudi na črti Reims—Soissons je zaznamovati stalno umikanje nemških armad. Na črti Cambrai—St. Quentin je vplamtela nova bitka, v kateri so dosegle angleško francoske čete novih uspehov. Ob Airi zahodno od Verduna pa z veliko arditostjo napadajo ameriške čete tamošnje nemške postojanke. Tudi na tem delu fronte so se Nemci morali nekoliko umakniti. V preteklem tednu so Nemci izgubili 260 stirijskih km ozemlja, v tej veleslovesni pa 280 tisoč mož vjetih ter 3600 vpljenjenih topov.

Na drugih bojiščih.

Na srbskem bojišču se nadaljuje umikanje naših čet in prodiranje Srbov vedno dalje v Staro Srbijo. Srbske čete so že zasedle mesti Leskovac in Vranjo ter korakajo proti Nišu in Pirotu. Bolgarske čete so že popolnoma izpraznile zasedeno srbsko ozemlje. — Na albanskem bojišču se stalno umikamo v smeri proti Tirani. Izpraznili smo mesti Berat in Elbassan ter levi breg reke Skumbi. — Na italijanskem bojišču in sicer ob tirolski fronti izvanredno živahno gibanje, ki se smatra kot začetek nove italijanske ofenzive. — Palestina se nahaja docela v angleški oblasti, kajti Angleži so zasedli črto Beirut—Damask. Veliko in važno mesto Damask se že nahaja v angleški oblasti.

Redoljubi, spominjajte se slovenske
šole v Mariboru!

Razne politične vesti.

Interpelacije naših poslancev. Poslanec Miha Brenčič je stavil na domobranskega ministra, interpelacijo v zadevi odškodnine ptujski okolici Šoli. V imenovanem šolskem posloplu je bilo v letih 1914—1917 nastanjeno vojaštvo, oziroma bilo je spreminjeno v vojaško rezervno bolnišnico. Kljub opetovanim prošnjam krajnega šolskega sveta za odškodnino so bile vse tozadevne prošnje brezuspešne, ker se ptujski vojaški poveljnik vselej izgovarja, češ, akt se nahaja v Gradcu pri vojaškem poveljstvu. V interpelaciji se zahteva, da se takoj izplača krajnemu šolskemu svetu za ptujsko okolico zahtevana odškodnina. Nadalje je stavil na domobranskega ministra interpelacijo o dogodku na ptujskem kolodvoru dne 21. septembra 1918.

V interpelaciji se zahteva, da se odpravijo slični nedostaki ter da se pokličejo na zagovor častniki, ki zakrivajo take nedostake. — Poslanec dr. Verstovšek in tovariši so vložili interpelacijo, v kateri zahtevajo surovo olje za mline, tiskarne in druge obrate na Spodnjem Stajerskem. Od meseca junija sem ga je izostalo 10 cistern. Posledica je bila, da so celo državni mlini morali ustaviti obrat. — Poslanec dr. Ravnihar in tovariši so interpelirali justičnega ministra v zadevi neresničnega odgovora na interpelacijo z dne 21. decembra 1917, ki je bil podan na vprašanje o kričečih razmerah pri ptujskem okrajnem sodišču — Dr. Korošec in tovariši so interpelirali notranjega ministra radi konfiskacij politične oblasti v Celovcu, ki je v „Miru“ zaplenila poziv Narodnega Sveta. — Poslanec dr. Korošec in tovariši so vložili interpelacijo na ministrskega predsednika, notranjega in domobranskega ministra zaradi razpusta občinskega odbora v Tolstem vrhu na Koroškem.

Narodni Svet za vse jugoslovanske dežele. Dne 5 in 6. oktobra so se zbrali v Zagrebu odposlanci troimenega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov, koder so ustanovili Narodni Svet za vse jugoslovanske dežele naše države. Navzoči so bili odposlanci iz Slovenije, Trsta, Istre, Hrvaške, Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Madžarske. Na tem sestanku se je dogledala popolna edinstvo glede cilja kakor tudi glede ustanovitve Narodnega Sveta. Pozdravne brzojavke so bile odposlane Čehom in Poljakom.

Kaj bo s šulterajnskimi šolami? Slovenka z jezikovne meje nas vpraša: Kaj bo v Jugoslaviji s šulterajnskimi šolami? Odgovor: Spremenili jih bomo v slovenske šole. Naj jih le gradijo, bomo prišli vsaj bolj po ceni do šolskih stavb. Če na Pesnici res že spravljajo kamenje in cement za nemško šolo, je to celo dobro za nas. Bo vsaj slovenska šola prej dograjena.

Okle nemškega Volksrata na nemški narod. V seji nemškega Volksrata avstrijskih Nemcev na Dunaju dne 6. oktobra je bil izdan na avstrijske Nemce oklep, v katerem se glasi med drugim: „Ta vojna mora imeti za posledico popolno spremembo stališča nemškega naroda v Avstriji. Odločno zahtevamo popolno in neomejeno pravico samoodločevanja. Ustanoviti se mora samostojna in neodvisna nemško-avstrijska država, v kateri naj bodo združeni vsi avstrijski Nemci.“ Ko smo mi Jugoslovani zahtevali samostojno in neodvisno državo, so nas Nemci razpili in proglasili za veleizdajalce. To, čegar smo mi zahtevali dosežati, zahtevajo Nemci sedaj zase, ker zahtevajo samostojno nemško-avstrijsko državo. Ali niso torej tudi naši Nemci veleizdajalci?

Ornigova sirotišnica v Ptuj. „Stajere“ objavljajo seznam onih gospodov, ki so darovali za zgradbo nemškega janičarskega vzgojevališča v Ptuj. V tem izkazu najdemo žal tudi imena takih, od katerih ne bi pričakovali, da bi se mogli tako daleč spozabiti. Imena notar Bratkovič, kaplan Salamun, župnik Vogrin itd. nam povedo dovolj. Ali jim bo Ornig preskrbel kako odklonjanje? Noben Slovenec in Slovenka, ki ima le količkaj narodnega čuta v sebi, ne more darovati za to podjetje ne vinarja!

Kako bodo Čehi postopali z Nemci. List „Venkov“ odgovarja na to vprašanje tako-le: Postopali bomo z Nemci tako, kakor so oni do sedaj postopali z nami. Dasiravno v manjšini, so bili Nemci s pomočjo dunajske vlade odločilni činitelji in so nam vedno dokazovali, da je vse, kar store, skrajno pravično in pametno. Mi imamo torej vzgled, kako mora postopati vladajoči narod. Zakaj bi iskali nove poti? Dobro za dobro, huđe za huđe.

Hercegovski frančiškani so postali na cesarja spomenico, v kateri zahtevajo združenje vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov v samostojno državo. Spomenico je podpisal v imenu hercegovskih frančiškanov provincijal o. David Nevistič.

Samostojna poljska država. Rusko poljska vlada se je izrekle za združenje vseh Poljakov na Pruskem, v Avstriji in na Rusko-Poljskem v samostojno in neodvisno državo z dohodom de morja do Gdanskega. Tozadevni oklep je že odposlala na vse Poljake.

Prihodujo nedeljo na slavnost Orlov v Trbovlje!

Cesar sprejema Jugoslovane. Iz Buzaja poročajo ljubljanski listi, da bo cesar poklical nekatero jugoslovansko narodno voditelje na posvetovanje. Kot taki se imenujejo predvsem načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec, voditelj bosanskih Jugoslovancev dr. Jeso Šunarić in predsednik hrvatskega sabora dr. Medaković.

Nemčurji so lagali. Iz Francije nam pišejo: Bili znanom nemčurjem odposlanstvu in obisku na Dunaju niso bili ne poternski župan Markovič, ne dedonški Košar, ne gorški Rožman, kar jim moramo šteti v čast ter jim v javnosti dati zadoščenje, ker so bili v častnih takrat tudi navedeni med drugimi osebnimi. Niso se dali zapeljati od mestnih mogotcev, smatrajo se za dobre prekmurske Slovence. Jugoslovani priključijo z veseljem hrepenenjem. Čast in slava jim!

Madžari so krivi. Po poročilu „Slovenských ľudových novin“ je umrljivost otrok na Slovaškem in posebno v požunskem okraju, naravnost grozna. Učitelj pravi, da ne bo treba tam čez kakih 10 let sploh zbežati Sol — ker se bo otrok... Otroci nimajo dovolj hrane, kakor je nimajo tudi njih matere. Otroci umirajo v strašno velikem številu. Nalezljive bolezni, kot škrlatica, ospice, španska bolezen itd. jih uničujejo. Madžarska vlada rekvirira v slovaških krajih živila do zadnjega, a ko pride čas pomankanja, ne daje Slovačkom ne moke, ne kruha. Ali ni morda tudi mnogokje pri nas tako?

Novi možje v Nemčiji. V Nemčiji se je pretekli teden izvršil velik političen preobrat. Nemčija je uveljavila, da mora najprej urediti svoje notranje politične zadeve, še hoče v upanju na uspeh zaprositi za mir. Poklicala je v novo vlado možje, ki jih je izvolilo ljudstvo za svoje poslance in zastopnike. V novem ministristvu so zastopane vse večje stranke, torej tudi socialni demokrati. Državni poslanec Gröber, Scheidemann in Erzberger so imenovani za državne tajnike, poslanec Bauer za državnega tajnika v novo ustanovljenem državnem delovnem uradu in za državni zunanji zadevi je imenovan dr. Solf. Desdanci državni kancelar grof Hertling je odstopil in na njegovo mesto je bil imenovan princ Maks Badenški.

Časi se spreminjajo. Nemški kancelar Badenški princ Maks je imel v nemškem državnem zboru dne 5. t. m. govor, v katerem je povdarjal, da si želi Nemčija in časten in stalen mir. Tudi cesar Viljem je v oklicu na armado in mornarico isto povdarjal. — Časi se spreminjajo. Nič več ne kričijo Nemci, da se mora nadaljevati tako dolgo, dokler bo nemški mir diktiral mir. Nemci se bojimo Boga, sicer pa nikogar na svetu...

„Preč z Viljemom!“ Tako vpijejo angleški listi. „Daily Chronicle“ pravi, da se noben državnik, ki veruje v Wilsonovo politiko, ne more zadovoljiti s kakimi manjšimi ponudbami, kot je odstranitev vojnega hujskača v Potsdamu. (Potsdam je grad nemškega cesarja Viljema.)

Najprej se mora Nemčija pokoriti. Londonski listi pišejo, da prej sploh ni misliti na mir, dokler se Nemčija ne bo pokorila za zločin, ki ga je napravila nad svetom s tem, da je zakrivila svetovno vojsko. A do spoznanja, da je ona kriva vseh strašnih nesreč vojske, mora priti sama.

Madžari za ločitev od Avstrije. Na Ogrskem se siri misel popolne ločitve Ogrske od Avstrije. Nekateri se zavzemajo še samo zato, da bi bil naš cesar ogrski kralj, drugače pa ne marajo Madžari prav nobene skupnosti z Avstrijo.

Naša zveza z Nemčijo. Listi v Nemčiji so se te dni zelo pečali z možnostjo, da odpade Avstrija od Nemčije ter pišejo da je zveza med Avstrijo in Nemčijo postala zelo trhla. „Vorwärts“ je pisal tako, a „Vossische Zeitung“ je o tem predmetu pisala kakor o reči, ki je gotova.

Proti Budimpešti in Carigradu! Francoški poveljnik na Balkanu de Esperey je izjavil, da bodo četverstranske čete odsele prodirale skozi Srbijo proti Budimpešti in skozi Bolgarijo proti Carigradu.

Brazilijska vojska. Zapolnila bo vse naše tamošnje ladje.

Koliko letal imajo naši sovražniki? Neki nemški list poroča, da imajo naši sovražniki toliko letal, da pride na eno nemško letalo 36 sovražnih.

V torkovi seji državne zbornice dne 8. okt. se je nadaljevala razprava o mirovni predlogih oziroma o vojnih interpelacijah in vprašanjih. Ministrski predsednik Hussarek je zbornici naznanil, da je bila odposlana Wilsonova mirovna ponudba, za katero še da ni nobenega odgovora. Nujne predloge so stavili poslanec dr. Korošec v zadevi nove sestave izkaza talcev v Bosni, Hercegovini, na Hrvatskem in v Dalmaciji, nadalje da se najavi kazenska razprava proti mornarjem v Ko-

tru. Poslanec Rybar, Pogačnik in Ravnihar pa v zadevi tajnega zasledovanja in tajne preiskave proti dr. Korošcu, nadalje, ker je vlada brez vzroka odstavila ravnatelja ljubljanske realke Karla Kera in ravnatelja idrijske realke dr. Lončarja. Poslanec dr. Benkovič je pa stavil nujno interpelacije v zadevah neopravičene rabe orožja častnikov zlasti v slučaju, ko je stotnik Wolfgang neopravičeno dal ustreliti desetnika štajerskega Slovence Tušaka, o čem smo že svoj čas poročali. Tržaški poslanec dr. Rybar je v svojih izjavanjih rekel sklepno, da polagajo Jugoslovani svojo usodo v Wilsonove roke.

Mariborska cenzura pritiska še tudi sedaj, ko je vsenemstvo prišlo na boben, na slovenske liste z vso silo. V petkovi „Straži“ je zaplenila važne podatke o tihotapskih „kupcijah“ c. kr. gospodov v Brežicah, v pondeljki „Straži“ pa je zasegla s svojo mogočno roko angleško uradno poročilo, o turškem porazu v Palestini. To poročilo je „Straža“ posnela po nemških listih. A našemu cenzorju se je število vjetih Turkov — 79.000 mož in 350 topov — zdelo preveč in je z modrim svinčnikom napravil mogočno črto čez dotične vrste. Povdarjamo, da je dotično angleško uradno poročilo bilo odobreno od avstrijskega c. in kr. vojnega tiskovnega stana. Odslej smatramo, da je mariborska cenzura več kot dunajski c. k. korespondenčni urad in stoji celo višje kot c. in kr. vojni tiskovni stan.

Tedenske novice.

Mariborsko bogoslovje. V mariborskem bogoslovju je v 4. letniku 7 bogoslovcev, v 3. l. eden domači bogoslovec in 2 frančiškana, v 2. letniku so trije bogoslovci in v 1. letniku 2 bogoslovca in sicer g. Plesnik iz Zdol, abiturient St. Vidske gimnazije in g. Radanovič iz Kapel, abiturient semeniščan mariborske gimnazije. Oglasilo se je tudi še več vojakov za bogoslovje, ki pa še niso oproščeni.

Blagoslovljenje zastave „Orla“ v Trbovljah. Vabimo Slovence iz Posavja in sosednjih krajev k slavnosti, ki se vrši ob priliki blagoslovljenja zastave „Orla“ v Trbovljah, dne 13. oktobra 1918. Spored: 1. Ob pol 10. uri zjutraj se zberejo društva v „Društvenem domu“, od tam skupno odkorakajo v cerkev. 2. Ob 10. uri blagoslovljenje nove zastave in sv. maša na prostem s cerkvenim govorom g. dr. Korošca. 3. Skupen odhod v „Društven dom“. 4. Ob pol 2. uri popoldan večernice. 5. Ob drugi uri popoldan javen nastop „Orlov“, nato slavnostno zborovanje. 6. Ljudska veselica na slavnostnem prostoru. Navzoči bodo tudi naši jugoslovanski poslanci Vstopnina 1 K. Svira slavna rudniška g. d. — Odbor.

Obletnica dr. Krekove smrti. V torek, dne 8. oktobra, je minulo leto, ko je v Šentjanžu na Dolenjskem zatisnil na veke svoje oči naš nesmrtni dr. Krez. Slava Krekovemu spomin!

Slavit slovenski frančiškan umel. V ljubljanskem frančiškanskem samostanu je po daljšem bolehanju izdihnil svojo blago dušo pred. g. o. Stanisl. Skrabec, konzistorijalni svetnik goriške nadškofije, dne 6. t. m., zvečer ob 10. uri. Pokojnik je bil rojen v Ribnici dne 7. jan. 1844; v red je vstopil dne 28. avg. 1863; v duhovnika je bil posvečen dne 3. avgusta 1867. Po končanih vseučilišnih študijah, ki jih je dovršil z odliko, je deloval kot profesor na novomeški gimnaziji, dokler je bila v rokah frančiškana. Pozneje je vodil kot ravnatelj in profesor domačo gimnazijo v Gorici. Vse njegovo življenje je bilo posvečeno Bogu in znanosti. O Stanislavu je bil jezikoslovec slovenskih jezikov s svetovnim glasom in nad vse zgleden redovnik in duhovnik. Dolga leta je o. Stanislav urejeval glasilo slovenskega III. reda „Cvetje iz vrtoč sv. Frančiška.“ Pogreb blažega pokojnika se je vršil v torek, dne 8. t. m., ob štirih popoldne iz frančiškanskega samostana v Ljubljani. — Blag mu spomin!

Mladi Boročič utonil. Sin feldmaršala Boročiča, 17 let star, je bil gojenec zadnjega letnika vojaške realke v bivši kadetnici v Mariboru. Dne 28. septembra t. l. je napravil s tremi tovariši brez dovoljenja nočni izhod čez zid kljub vojaški straži. Proti polnoči so se vračali po obisku raznih nočnih zabavišč po starem dravskem mostu domov. Sredi mosta je pa lesen plot, da ljudje ne bi hodili po tem mostu. Boročič je plezal ob robu mosta čez ta plot in pri tem padel v Dravo in je izginil v valovih.

Dne 6. okt. se je nato povesalo v zavodu, da je Boročič utonil. Našli so ga niso. Rajni je bil edini sin in edini oče Boročičev. Bil je pravoslavni Hrvat ali Srb, v zadnjih letih je bil vpisan za Nemca.

Ustrelil je z revolverjem z več strelji Karel Simma sednjijski cenilec in izvedenec, posestnik na Bregu pri Ptuj, mladega vojaka Repa, posestnika grajščinskega posastva „Schneeweiss“ pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, znanega živinskega trgovca. Rep je bil mnenja, da se Vočina, Breznik, Prelog, Merez, Zima, Erzenjak rodem vsi domači Slovenci; Karel Simma je grozil, da ustrelji Ropa, ako se strašno zalitve ne prekliche, česa pa Rop ni maral storiti, ker ni hotel lagati. Ustrelil ga je zvečer v noči na cesti sredi Brega, tam, kjer se je pričel pripravljati napad na č. g. P. Ž. Pripomnimo, da hodi Simma seveda prost doma okoli, ker treba se prej poizvedeti, ali je Simma zakrivil s tem umorom kakšno krivico, ker je branil čast posilnemškega Brega. Dostavimo še tudi sicer dovolj znano dejstvo, da so vsi zaupni možje in znanj živinski priganjači — kdo jih je nastavil?! — ki rekvirirajo okoli Ptuj živino, najbolj strupeni nasprotniki Jugoslavije. Ako hočejo nekaj koč na Bregu rekvirirati za vsenemške težnje, slobodno, le slovenska zemlja, na kateri se postavljene posilnemške hiše, ostane — v Jugoslaviji! Pripravite in rekvirirajte torej nekaj vagonov za tiste kočie in za — sebe! Srečno pot! Morebit vstani tudi Oni!

Slovenskim kmetom! Slovenski delavci, vinčarji, obrtniki, dninarji in najemniki so kri naše krivi. Mnogi trpijo veliko pomankanje. Njih otroci umirajo kar zaporedoma radi pomankanja živil. Slovenski kmetje, pomagajte jim, kjer le morete. Ko se pride Slovenec prosit živil, pritrčaj si vsaj malo in mu pomagaj. Slovenski delavec je ravno tako vsega spoštovanja vreden, kakor slovenski kmet. Oba sta navezana drug na drugega. Po končani vojni bodo kmetje krvavo potrebovali delavskih moči. Če boste sedaj pomagali trpečemu delavskemu stanu, vam bo ohranil hvaležnost in vam bo pozneje, ko boste mogoče rabili delavcev, dal svoje moči na razpolago. Slovenski kmet in slovenski delavec morata iti ramo ob ramo in se drug drugega po bratski podpirati. Slovenski kmet, lajšaj v teh težkih časih usodo trpečega slovenskega delavca!

Vinska trgatava. Ta teden se je splošno pričelo s trgatavo. Kjer je razsajala grozdna plesnoba, tam je grozdje zelo slabo. Kjer pa je ostalo grozdje zdravo, tam bo letina dobra. Vina bo splošno — vsaj v Slovenskih goricah — več kot leta 1917. Glede kakovosti pa bo letošnji vinski mošt mnogo zaostal za lanskim, posebno tam, kjer so začeli prezgodaj trgati. V mariborski okolici ima doseđani vinski mošt 14—17 stopinj sladkorja. Trgovina z vinskim moštom je letos manj živahna kot lansko leto. Vinotrčci namreč so razbojnali v svet, da bo ena vinu v kratkem padla, kar pa je seveda samo ribarenje gotovih ljudi, ki bi se radi mastili z vinogradniškim trudom. Mošt se plačuje danes liter po 6 do 10 K.

Zivil niti do januarja! List „Neues Wiener Journal“ je priobčil od strokovnjakov krogov poročilo, da ne zadostuje letošnja letina do prvega meseca prihodnjega leta. Brez tuje pomoči ne more vzdržati Avstrija niti s kruhom niti z moko. A ker je pa letina na Ogrskem zadovoljiva, moramo računati z ogrsko pomočjo. Iz Nemčije ali iz zasledeh ruskih, oziroma rumunskih krajev ne moremo pričakovati ničesar, ker porabi armada sama vso letino.

Kar se tiče Ogrske, si ne smemo preveč obljubljati. Ogrski prehranjevalni minister Vindišgrec je izjavil, da more Ogrska dati Avstriji v najboljšem slučaju samo nekaj koruze — pšenice, rži ali ječmena pa nam nočejo dati Madžari ne zrna.

Zaplomba koč. Poslanec dr. Verstovšek je imel dne 3. t. m. daljši posvet s trgovinškim ministrom baronom Wieserjem o raznih gospodarskih zadevah. Zlasti je predložil pritožbe Jugoslovanskega kluba radi zaplembe koč ponesrečenih živali. Zahteval je odločbo, da se kočie izroče gospodarjem, ker le na ta način morejo obuti svoje družine. Wieser se je izgovarjal, da vojaška oblast ne privoli v to. Ko ga je dr. Verstovšek opozoril, da lahko nastane polom na deželi, je Wieser obljubil, da bo stopil v stik z vojnim ministrom in skušal rešiti telečje kočie.

Poučite nevedne. Mnogo naših ljudi ima čisto krive pojme o Jugoslaviji. Izobražencem priporočamo, da poučijo nevedne o jugoslovanskem vprašanju. V naši tiskarni se dobi knjižica „Jugoslavija Jugoslovanom“ in stane 50 v. Razdelite to delce med ljudstvo. Za Nemce pa je izšla v Katoliški Bukvarni v Ljubljani knjižica „Um die Jugoslavija.“

**Slovenski, Slovenci,
Gorje in Trbovlje dom!**